

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : ปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง:
ศึกษาเฉพาะกรณีมาตรา 170 ของรัฐธรรมนูญแห่ง
ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540

ชื่อผู้เขียน : นายพิทักษ์พล ปรีชาชาติ

ชื่อปริญญา : นิติศาสตรมหาบัณฑิต

ปีการศึกษา : 2548

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์:

1. รองศาสตราจารย์ ดร. พูนศักดิ์ ไวสำรวจ ประธานกรรมการ
2. อาจารย์เร พันธุ์เปรื่อง

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มุ่งศึกษาถึง ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง โดยใช้สิทธิขอเข้ามีส่วนร่วมทางการเมือง ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ซึ่งจะมีอุปสรรคที่สำคัญมากมายในการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญที่ต้องการส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีบทบาทและส่วนร่วมในทางการเมืองการปกครองให้มากที่สุด ทั้งนี้ เพื่อหาแนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนให้สามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญดังกล่าว

จากการศึกษา พบว่า ปัญหาที่อาจเป็นอุปสรรคในการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในประเทศไทย ทั้งในระดับประเทศและระดับท้องถิ่นนั้นอาจเกิดขึ้นในระหว่างกระบวนการใช้สิทธิตามขั้นตอนต่าง ๆ นับตั้งแต่การจัดทำหรือยกร่างกฎหมาย การเข้าชื่อหรือรวบรวมรายชื่อประชาชน การตรวจสอบความถูกต้องและชอบด้วยกฎหมายของคำร้องขอเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ไม่ว่าจะเป็นการออกกฎหมาย และการพิจารณาร่างกฎหมายของรัฐสภา ซึ่งอาจส่งผลให้การใช้สิทธิขอเข้ามี

ส่วนร่วมเสนอกฎหมายของประชาชนซึ่งไม่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และอาจตกเป็นเครื่องมือในการแสวงหาผลประโยชน์ของกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ ได้โดยง่าย

ผู้เขียนจึงมีข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยการปรับปรุง กระบวนการในขั้นตอนต่าง ๆ นับตั้งแต่การริเริ่มขอเข้ามีส่วนร่วมในการจัดทำร่าง กฎหมาย ซึ่งภาครัฐควรเข้ามามีบทบาทในการยกร่าง การให้คำปรึกษาหรือการ ตรวจสอบร่างกฎหมายก่อนจะนำไปให้ประชาชนเข้าชื่อ การจัดทำโฆษณาเผยแพร่ และการประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น จัดทำเอกสารแนะนำร่างกฎหมายที่กลุ่มผู้เริ่ม ก่อการยื่นคำร้อง ซึ่งสามารถให้ข้อมูลทั้งข้อดีข้อเสีย ตลอดจนผลกระทบของร่าง กฎหมายดังกล่าว เผยแพร่แก่ประชาชนก่อนนำร่างกฎหมายไปให้ประชาชนเข้าชื่อ

ในขั้นตอนของการตรวจสอบความถูกต้องและชอบด้วยกฎหมายของการเข้าชื่อ เช่น การปรับปรุงระบบฐานข้อมูลทางทะเบียนของผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งใน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ทันสมัยเป็นระยะ ๆ การให้ความสำคัญกับการตรวจสอบ ลายมือของผู้เข้าร่วมชื่อว่าเป็นลายมือชื่อที่แท้จริงของผู้เข้าร่วมชื่อ การกำหนดระยะเวลา ในการตรวจสอบเอกสารและคำร้องขอของประธานรัฐสภาและคณะกรรมการเลือกตั้ง ให้ดำเนินการให้เสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด ตลอดจนการวางแผนพัฒนาบุคลากรที่ เกี่ยวข้องทั้งในส่วนที่เป็นข้าราชการประจำและข้าราชการการเมืองในระดับประเทศ เพื่อ เพิ่มศักยภาพและความชำนาญในการวินิจฉัยหรือตรวจสอบคำร้องขอเสนอกฎหมายได้ อย่างมีประสิทธิภาพ

สำหรับในขั้นตอนของการพิจารณาร่างกฎหมายของรัฐสภา รัฐสภาและ กระทรวงมหาดไทยจะต้องเร่งปรับปรุงข้อบังคับการประชุมให้สอดคล้องกับบทบัญญัติ ของรัฐธรรมนูญและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการใช้สิทธิเสนอกฎหมายของประชาชน เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพิจารณาร่างกฎหมายใน รัฐสภา นอกเหนือจากการใช้สิทธิเสนอร่างกฎหมายแต่เพียงประการเดียว

ABSTRACT

178822

Thesis Title : Problems Related to the Political Participation
of Voters: A Case Study on Article 170 Under
the Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2540

Student's Name : Mr. Phithakpol Preechachart

Degree Sought : Master of Laws

Academic Year : 2005

Advisory Committee:

1. Assoc. Prof. Dr. Phoonsakdi Vaisamruat Chairperson
2. Mr. Charae Panpruang

The objective of this thesis is to study the problems related to the political participation of voters who seek to involve themselves in the political process according to the provision of the Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2540. The provision has created several obstacles to the voters who want to participate in the political process according to the intent of the Constitution. The policy is to encourage the people to play a vital role and to participate in the political process as much as possible. It is hoped that more efficient and appropriate guidelines to increase the participation of the voters in the political process according to the intent of the Constitution can be found.

The study reveals that there are obstacles which prevent the people from participating in the political process on both the national and local levels. These obstacles arise from the exercise of the voters' rights during the different stages of their participation in the political process. The obstacles include matters related to drafting a bill, gathering of the signatures of the voters for the petition, and examining the accuracy of the validity of the petition. The obstacles also include the drafting of legislation and the consideration of a legislative proposal. These obstacles render the participation of the people in the political process less efficient than they should be. In addition, as a result of the obstacles, the political process may be easily manipulated by different interest groups.

The author has proposed recommendations to resolve these problems by amending the process at different stages, beginning with the participation in the drafting of the legislative proposal. The State should have a role in this process, giving advice and reviewing the draft legislation before it is put forward to be adopted by the people. Also, the draft legislation should be publicized in different forms. For example, the distribution of documents regarding the introduction of the bill could be done by the organizers who want to submit the petition. The documents for this purpose should address the advantages and disadvantages and the effects of the bill. The documents should be evaluated before submitting them to the people for petitioning.

At the stage of reviewing the accuracy and validity of a petition, there should be an improvement of record keeping of the citizen to make sure the

registration data is current. The review of the authenticity of the signatures of the petitioners should be emphasized. The review of the documents and of the petition of the people should be completed within the time frame fixed by the President of the National Assembly and the Election Commission. There should be a nationwide personnel development plan to increase the ability and expertise of government officials and political officials in the use of their discretion in deciding and reviewing the petition to propose the bill.

At the stage of reviewing the legislative proposal by the National Assembly, the National Assembly and the Ministry of Interior should revise the rules and procedures of the meeting to be consistent with provisions of the Constitution. The process should ensure the right of the people to exercise their right to petition and enable the people to take part in the legislative process in the National Assembly and not just give the people the right to submit the petition.